

Zásady pravidelného hodnotenia organizácií SAV

(Znenie v zmysle zmien a doplnkov schválených Snemom SAV dňa 29. septembra 2009)

Pravidelné hodnotenie organizácií SAV vyhlasuje a zabezpečuje Predsedníctvo SAV (ďalej P SAV) v zmysle ustanovenia § 10 ods. 5 písm. d) zákona č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied (ďalej Zákon o SAV).

A. Vedecké organizácie

I. Podmienky pravidelného hodnotenia organizácií SAV

- 1/ Pravidelné hodnotenie všetkých vedeckých organizácií SAV sa vykonáva každé štyri roky. Vedeckú organizáciu na hodnotenie vyzve predseda SAV najmenej šesť mesiacov pred začiatkom a oznámi jej časový harmonogram hodnotenia.
- 2/ Výsledok hodnotenia bude v súlade s § 15 ods. 5 Zákona o SAV jedným z podkladov pre rozhodovanie SAV o poskytnutí inštitucionálnych finančných prostriedkov na činnosť vedeckej organizácie. Postup sa spresní v zásadách rozdelenia rozpočtu SAV.
- 3/ Na hodnotenie vedeckých organizácií SAV zriaďuje P SAV 3 akreditačné komisie oddelení vied (ďalej AKOV) a Akreditačnú komisiu (ďalej AK) ako svoje pomocné orgány. Komisie sa riadia uzneseniami P SAV, týmito zásadami a rokovacím poriadkom AK.
- 4/ Každá AKOV má 12 členov. Každá z troch vedných oblastí oddelenia vied (ďalej OV) je zastúpená rovnakým počtom členov AKOV, pričom členovia AKOV, ktorí sú v pracovnom pomere v SAV, tvoria najviac 2/3 počtu členov AKOV. Členovia AKOV sú aktívni vedeckí pracovníci s kvalifikáciou DrSc., alebo vysokoškolskí profesori, alebo vedúci vedeckí pracovníci, výnimočne s kvalifikáciou IIa. Návrhy na členov AKOV predkladajú vedecké rady organizácií príslušného OV a externí členovia Vedeckej rady SAV Predsedníctvu SAV. Zloženie a predsedu AKOV schvaľuje P SAV na návrh podpredsedu SAV. Mimoriadnymi členmi AKOV bez hlasovacieho práva sú podpredseda SAV pre príslušné OV a zástupca príslušnej komory Výboru Snemu SAV.
- 5/ AK má 12 členov a je vytvorená z členov AKOV nasledujúcim spôsobom: z každej AKOV menuje P SAV do AK jedného zástupcu vednej oblasti, ďalšími členmi AK sú predseda AK (člen P SAV) a dvaja zástupcovia Výboru Snemu SAV tak, aby bol počet členov každej komory rovnaký.
- 6/ Riadne členstvo v AK a AKOV je nezlučiteľné s členstvom v P SAV (s výnimkou predsedu AK) a s funkciou riaditeľa vedeckej organizácie.
- 7/ AK riadi priebeh hodnotenia, koordinuje a kontroluje činnosť AKOV. Je zodpovedná za korektné uplatnenie prijatých ukazovateľov hodnotenia.
- 8/ Vedecká organizácia predloží na pravidelné hodnotenie vyplnený dotazník v anglickom jazyku. AKOV môže stanoviť pre niektorý ústav vyplnenie dotazníka v slovenskom jazyku.

Dotazník obsahuje:

- a) stav výskumu v príslušnej oblasti z domáceho a medzinárodného aspektu a koncepciu činnosti vedeckej organizácie na nadchádzajúce 4 roky,
- b) výsledky činnosti za hodnotené obdobie podľa ukazovateľov uvedených v čl. II ods. 1 písm. B týchto zásad.

Štruktúru dotazníka vypracuje AK a schváli P SAV.

9/ Pri hodnotení vedeckej organizácie budú mať AKOV k dispozícii aj jej výročné správy.

10/ Rokovania AK a AKOV sa môžu zúčastniť členovia P SAV, Výboru Snemu SAV a osoby pozvané príslušnou komisiou na svoje zasadnutie.

11/ Predseda AKOV určí spomedzi členov AKOV pre každú hodnotenú organizáciu spravodajcu z príslušnej vednej oblasti, ktorý bude zodpovedný za organizačný priebeh hodnotenia organizácie.

12/ AKOV určí každej hodnotenej organizácii troch posudzovateľov, z toho najmenej dvoch zo zahraničia. Posudzovateľov, ktorí sú renomovaní odborníci z príslušného odvetvia hodnotenej organizácie, navrhujú vedecké rady organizácií, príslušné vedecké kolégiá, členovia AKOV a P SAV.

13/ Posudzovatelia na základe akreditačných materiálov vypracujú písomné posudky hodnotenej vedeckej organizácie podľa štruktúry navrhutej AK. Dôležitou úlohou posudzovateľov je sformulovanie odporúčaní a zaradenie vedeckej organizácie so zreteľom na úroveň obdobných vedeckých inštitúcií v Európe a vo svete. AKOV predloží písomné posudky prostredníctvom spravodajcu vedeckej organizácii najneskôr 15 dní pred prezenčným hodnotením organizácie.

14/ AKOV po preštudovaní akreditačných materiálov navštívi vedeckú organizáciu, oboznámi sa s jej činnosťou, pracovnými podmienkami a vedeckými výsledkami. Súčasťou tejto návštevy bude spoločné stretnutie s posudzovateľmi a akademickou obcou organizácie. Prítomní posudzovatelia prednesú svoje posudky, za neprítomných ich prečíta poverený člen AKOV a na doplnenie sa uskutoční diskusia.

15/ AKOV vypracuje protokol o hodnotení organizácie v jednotlivých ukazovateľoch (čl. II ods. 1) a celkové hodnotenie vedeckej organizácie (podľa čl. I ods. 16). Jednotlivé ukazovatele sa hodnotia nasledovnými stupňami:

vynikajúco – 4 body

veľmi dobre – 3 body

dobre – 2 body

dostatočne – 1 bod

nedostatočne – 0 bodov

Hodnotenie jednotlivých ukazovateľov sa považuje za konsenzuálne, ak sa bodové hodnotenie členov AKOV v ukazovateli nelíši viac ako o dva. V tom prípade sa vypočíta aritmetický priemer hodnotenia. Ak je rozpätie hodnotení väčšie ako dva stupne, v diskusii členovia AKOV zdôvodnia svoje hodnotenie. Po skončení diskusie členovia AKOV opätovne zaradia organizáciu v danom ukazovateli do niektorého stupňa a výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer. Do celkového hodnotenia sa spočíta vážený priemer všetkých ukazovateľov (pozri čl. II ods. 1 písm. B.). Protokol o hodnotení môže obsahovať vecné pripomienky a úlohy pre organizáciu na ďalšie obdobie.

16/ Na základe celkového hodnotenia AKOV navrhne zaradenie vedeckej organizácie do jedného z piatich stupňov výkonnosti:

Organizácia akreditovaná v kategórii A* (80 % bodov a viac)

Vynikajúca organizácia, v ktorej väčšia časť výskumu spĺňa medzinárodný štandard. AKOV vydá návrh na zaradenie organizácie s hodnotiacim protokolom bez podstatných pripomienok k činnosti organizácie a úloh na ďalšie obdobie.

Organizácia akreditovaná v kategórii A (60 % bodov a viac)

Veľmi dobrá organizácia s niektorými výskumnými skupinami na medzinárodnej úrovni. AKOV vydá návrh na zaradenie organizácie s hodnotiacim protokolom, v ktorom uvedie pripomienky k činnosti organizácie.

Organizácia akreditovaná k kategórii B (40 % bodov a viac)

Organizácia s prevažne dobrými vedeckými výsledkami, ktoré ale nedosahujú medzinárodný štandard. AKOV vydá návrh na zaradenie organizácie s hodnotiacim protokolom, v ktorom uvedie výhrady k činnosti organizácie formou pripomienok a konkrétnych úloh, ktoré musí organizácia splniť do ďalšieho pravidelného hodnotenia.

Organizácia akreditovaná v kategórii C (20 % bodov a viac)

Organizácia s prevažne slabými vedeckými výsledkami. AKOV vydá návrh na zaradenie organizácie s hodnotiacim protokolom v ktorom uvedie výhrady k činnosti organizácie formou pripomienok a konkrétnych úloh, ktoré musí organizácia plniť pred ďalším pravidelným hodnotením. AKOV postúpi návrh na zaradenie s hodnotiacim protokolom P SAV a odporučí ďalší postup.

Organizácia neakreditovaná – kategória D (menej ako 20 % bodov)

Organizácia, ktorá neplní úlohy uložené zriaďovacou listinou. AKOV vydá návrh na zaradenie organizácie s hodnotiacim protokolom, v ktorom uvedie dôvody neodporúčať podporovanie ďalšej činnosti organizácie.

17/ AKOV s návrhmi na zaradenie vedeckých organizácií OV do hodnotiacich stupňov a s hodnotiacimi protokolmi oboznámi AK a AK vydá stanovisko o dodržaní stanovených kritérií hodnotenia a rovnakej náročnosti hodnotenia. Ak AK usúdi, že niektorá z AKOV nedodrжала stanovené kritériá hodnotenia a rovnakej náročnosti hodnotenia, vráti jej hodnotiace protokoly na prepracovanie.

18/ AK postúpi hodnotenie vedeckých organizácií, vrátane hodnotiacich protokolov P SAV.

19/ P SAV prijme uznesením rozhodnutie o zaradení vedeckých organizácií SAV podľa čl. I ods. 16 týchto zásad a oznámi to písomne hodnoteným organizáciám SAV.

20/ Proti rozhodnutiu P SAV sa vedecká organizácia môže odvolať do 21 dní od doručenia rozhodnutia. Toto odvolanie postúpi P SAV príslušnej AKOV. Na rokovaní AKOV v tejto veci sa zúčastní štatutárny zástupca hodnotenej organizácie a určený členovia AK a P SAV. AKOV prijme vo veci odvolania stanovisko a postúpi ho P SAV na konečné rozhodnutie. Na rokovaní P SAV o konečnom rozhodnutí o odvolaní sa zúčastní štatutár odvolávajúcej sa organizácie.

21/ Po skončení všetkých odvolacích konaní vydá P SAV osvedčenie o zaradení všetkým hodnoteným organizáciám.

22/ O spôsobe ukončenia činnosti vedeckej organizácie zaradenej do stupňa „D“ rozhodne P SAV v zmysle §10 ods.5 písm. i) Zákona o SAV najneskôr do 6 mesiacov od vydania rozhodnutia podľa čl. I ods. 21 týchto Zásad.

II. Ukazovatele pravidelného hodnotenia vedeckých organizácií

1/ Ukazovatele pravidelného hodnotenia vedeckých organizácií sú kombináciou:

A/ kvalitatívneho hodnotenia globálnych indikátorov ako excelentnosť, aktuálnosť a efektivita výskumu;

B/ 7 parciálnych indikátorov:

1. vedecké výstupy
2. ohlasy vedeckých výstupov
3. vedecké postavenie ústavu v medzinárodnom a národnom kontexte
4. projektová štruktúra, grantové a iné zdroje
5. doktorandské štúdium a iná pedagogická činnosť
6. výstupy do spoločenskej praxe: aplikácia a popularizácia výsledkov
7. prostredie a manažment: infraštruktúra, personálny rozvoj

s váhovaním, ktoré navrhne AKOV, schváli P SAV a príslušná komora Snemu SAV.

2/ AKOV vypracujú špecifikáciu a štandardizáciu jednotlivých ukazovateľov so zreteľom na osobitosti jednotlivých vedných oblastí, ktoré po odporučení AK schváli P SAV a príslušná komora Snemu SAV.

B. Špecializované a servisné organizácie

1/ Pravidelné hodnotenie všetkých špecializovaných a servisných organizácií SAV sa vykonáva každé štyri roky. Cieľom hodnotenia je posúdiť efektívnosť činnosti organizácie v súlade s jej zriaďovacou listinou. Výsledok hodnotenia bude v súlade s ustanovením §15 ods. 5 Zákona o SAV jedným zo zásadných podkladov pre rozhodovanie SAV o poskytnutí inštitucionálnych finančných prostriedkov na činnosť organizácie. Postup sa spresní v zásadách tvorby rozpočtu SAV. Špecializovanú, alebo servisnú organizáciu na hodnotenie vyzve predseda SAV najmenej šesť mesiacov pred začiatkom a oznámi jej časový harmonogram hodnotenia.

2/ Hodnotenie špecializovaných a servisných organizácií patrí do pôsobnosti Hodnotiacej komisie SAV (HK), ktorá je vytvorená z členov AK a AKOV. HK má 10 riadnych členov a je zložená z predsedu AK a nasledujúcich členov AKOV: predsedov AKOV, členov predsedníctva SAV – vedúcich oddelení vied a predsedov komôr Snemu SAV. Predsedom HK je predseda AK. HK sa riadi týmito zásadami a rokovacím poriadkom Akreditačnej komisie.

3/ Hodnotená špecializovaná, alebo servisná organizácia predloží HK na pravidelné hodnotenie 4 výročné správy o svojej činnosti, SWOT¹ analýzu svojej činnosti vrátane koncepcie a návrhov na ďalšie štyri roky a zriaďovaciu listinu. HK si vyžiada stanoviská organizácií SAV, ktorým hodnotená organizácia poskytuje služby.

4/ Predseda HK určí spomedzi členov HK pre každú hodnotenú organizáciu spravodajcu, ktorý bude zodpovedný za organizačný priebeh hodnotenia organizácie.

5/ HK po preštudovaní uvedených materiálov navštívi hodnotenú organizáciu, oboznámi sa s jej činnosťou v mieste jej hlavného pôsobiska, pracovnými podmienkami a výsledkami. Súčasťou tejto návštevy bude spoločné stretnutie s pracovníkmi organizácie.

6/ HK následne vypracuje protokol o hodnotení organizácie, s uvedením pripomienok a návrhov na zlepšenie činnosti, organizačné zmeny, zmenu zriaďovacej listiny a pod., a celkové hodnotenie:

Vyhovujúca organizácia,
alebo

Nevyhovujúca organizácia, s vážnymi nedostatkami. HK predloží návrh na zrušenie organizácie, resp. pričlenenie k inej organizácii.

7/ HK postúpi hodnotenie organizácií, vrátane hodnotiacich protokolov P SAV.

8/ P SAV prijme uznesením rozhodnutie o zaradení organizácií SAV podľa časti B. ods. 6 týchto zásad a oznámi to písomne hodnoteným organizáciám SAV.

9/ Proti rozhodnutiu P SAV sa organizácia môže odvolať do 21 dní od doručenia rozhodnutia. Na rokovaní P SAV o konečnom rozhodnutí o odvolaní sa zúčastní štatutár odvolávajúcej sa organizácie.

10/ Po skončení všetkých odvolacích konaní vydá P SAV osvedčenie o zaradení všetkým hodnoteným organizáciám.

Prechodné a záverečné ustanovenia

1/ Činnosť AK, AKOV a ďalších komisií zriadených na hodnotenie činnosti organizácií SAV sa riadi rokovacím poriadkom, ktorý schvaľuje P SAV.

2/ Rozhodnutia uvedených komisií sa prijímajú hlasovaním, ktoré sa riadi Štatútom SAV.

3/ Náklady spojené s prípravou a priebehom hodnotenia organizácií budú súčasťou rozpočtu SAV a budú financované Úradom SAV.

4/ Činnosť AK, AKOV, ďalších komisií zriadených na hodnotenie činnosti organizácií SAV a posudzovateľov je odmeňovaná. Členovia komisií a posudzovatelia majú nárok na refundáciu cestovných náhrad.

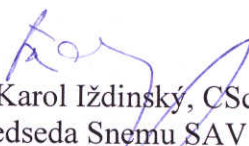
¹ SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaná na hodnotenie silných (STRENGTHS) a slabých (WEAKNESSES) stránok, príležitostí (OPPORTUNITIES) a hrozieb (THREATS), v ktorej sa nachádza organizácia so snahou uskutočniť určitý cieľ.

5/ Činnosť komisií zabezpečuje Úrad SAV a príslušné OV SAV na základe vopred vypracovaného harmonogramu prípravy a priebehu hodnotenia organizácií SAV.

6/ Návrh novelizovaných Zásad pravidelného hodnotenia organizácií SAV schválilo P SAV dňa 4. 12. 2007 a novelizované Zásady pravidelného hodnotenia organizácií SAV schválil Snem SAV v zmysle ustanovenia § 8 ods. 7 písm. g) Zákona o SAV na plenárnom zasadnutí dňa 19. 12. 2007.

7. Zmeny a doplnky Zásad pravidelného hodnotenia organizácií SAV schválil Snem SAV na zasadnutí dňa 29. 9. 2009.

prof. RNDr. Jaromír Pastorek, DrSc.
predseda SAV

Ing. Karol Iždinský, CSc.
predseda Snemu SAV